

Okrem toho môžete byť do vyhradeného priestoru umiestnený ak vás policajt zaistil, a tiež v prípade, ak je to nevyhnutné pre ochranu života, zdravia, majetku, ochranu práv a slobôd, alebo ak je dôvodná obava z útoku. Do určeného priestoru vás môže policajt umiestniť aj vtedy, ak ste boli na policajnú stanicu len predvedený. V takom prípade môžete byť v určenom priestore umiestnený len na čas nevyhnutný na vykonanie úkonu, pre ktorý ste boli predvedený.

Predvedenie znamená, že vás policajt privezie na policajnú stanicu na konkrétny účel (napr. zistenie totožnosti, podanie vysvetlenia).

DOBA UMIESTNENIA VO VYHRADENOM PRIESTORE

V určenom priestore môžete byť umiestnený len na nevyhnutný čas. Nikdy však nie dlhšie, ako je maximálna lehota umiestnenia v CPZ a nikdy nie na celú noc.

ZÁZNAM Z UMIESTNENIA VO VYHRADENOM PRIESTORE

Ak vás policajt umiestni do určeného priestoru, musí povinne spísať úradný záznam, v ktorom uvedie zákonný dôvod vášho umiestnenia v určenom priestore, spolu s presným časom, kedy ste boli do určeného priestoru umiestnený. Uvedenie času umiestnenia je veľmi dôležité pre počítanie maximálneho času, ktorý môžete stráviť v určenom priestore.

OSOBITNÉ PRÍPADY

V prípade, ak ste zranený, alebo ak policajta upozorníte na svoju závažnú chorobu alebo zranenie, policajt má povinnosť zariadiť vaše lekárske ošetrenie a vyžiadať si vyjadrenie lekára, či môžete byť umiestnený v určenom priestore. Na osobu umiestnenú v určenom priestore sa taktiež primerane vzťahujú ustanovenia zákona o Policajnom zbore, ktoré pojednávajú o:

- odobratí vecí, ktorými by mohla takto umiestnená osoba ohroziť vlastný život alebo zdravie,
- umiestnení z hľadiska oddelenosti osôb podľa pohlavia, veku, ako aj podľa toho či ide o osoby zadržané alebo zatknuté na základe príkazu na zatknutie, u ktorých možno predpokladať, že sa proti nim bude viesť spoločné trestné konanie alebo ich trestné činy spolu súvisia,
- hygienickej nezávadnosti CPZ a účelu umiestnenia takejto osoby do určeného priestoru,
- povinnosti policajta poskytnúť prvú pomoc a privolať lekára, ak zaistená osoba v CPZ ochorie, ublíži si na zdraví, alebo sa pokúsi o samovraždu,
- práve takto umiestnenej osoby podávať návrhy, podnety a sťažnosti.

MAXIMÁLNE LEHOTY UMIESTNENIA V CPZ

ÚČEL UMIESTNENIA	MAXIMÁLNA LEHOTA
Zistenie totožnosti	24 hodín od predvedenia
Zaistenie bez odovzdania inému orgánu	24 hodín od obmedzenia osobnej slobody
Zaistenie v súvislosti s terorizmom	48 hodín od obmedzenia osobnej slobody
Zadržanie	48 hodín od zadržania + 48 hodín súd
Zadržanie v súvislosti s terorizmom	96 hodín od zadržania + 72 hodín súd
Zatknutie	24 hodín od zatknutia + 48 hodín súd
Zatknutie pri obzvlášť závažných zločinoch	24 hodín od zatknutia + 72 hodín súd

V žiadnom prípade nemôže byť osoba v určenom priestore pripútaná napr. o zabudované okná alebo o držadlá.

PODNET MÔŽETE POSLAŤ:

poštou: Kancelária verejného ochrancu práv, Grösslingová 35, 811 09 Bratislava
e-mailom: podnet@vop.gov.sk
telefonicky: +421 232 363 701

VOP Verejný ochranca práv

Ako a kedy vám môže pomôcť verejný ochranca práv (VOP)?

VOP je orgán chrániaci základné práva a slobody osôb v konaniach pred orgánmi verejnej správy (úradmi).

KTORÉ ÚRADY MÔŽE VOP PRESKÚMAVAŤ?

- orgány štátnej správy (napr. ministerstvá, okresné úrady, úrady práce),
- orgány územnej samosprávy (obce, vyššie územné celky),
- iné inštitúcie, ktoré rozhodujú v oblasti verejnej správy (napr. Policajný zbor, Sociálna poisťovňa).

VOP však nemá pôsobnosť v trestnom konaní a nemôže preskúmavať postup a rozhodnutia:

- súdov,
- vyšetrovateľov,
- prokuratúry.

Pôsobnosť VOP sa tiež nevzťahuje na Národnú radu SR, vládu SR, prezidenta SR alebo na spravodajské služby.

PRÍKLADY SITUÁCIÍ, KTORÉ MÔŽE VOP PRI UMIESTNENÍ NA POLICAJNEJ STANICI PRESKÚMAVAŤ:

- postupy pri obmedzení osobnej slobody pred umiestnením do cely policajného zaistenia (CPZ) (napr. primeranosť použitia donucovacích prostriedkov),
- dodržiavanie maximálnych zákonných lehôt určených na umiestnenie v CPZ alebo vo vyhradenom priestore,
- podmienky v CPZ a v určených/vyhradených priestoroch (strava, teplota v celách, hygiena, odev),
- dodržiavanie vašich práv v zaistení (možnosť kontaktovania blízkej osoby ako aj možnosť požiadať o poskytnutie právnej pomoci advokáta, telefonovať, vychádzky),
- zabezpečenie zdravotného vyšetrenia pri umiestnení do CPZ alebo do určeného priestoru (nie však samotný výsledok vyšetrenia lekárom).

PRÍPADY, KEDY SA PRÍPADOM NEMÔŽE VOP ZAOBERAŤ:

- ak namietate orgán, ktorý je vylúčený z pôsobnosti VOP (napr. rozhodnutie súdu o vine, vzatí do väzby, o podmienčnom prepustení, rozhodnutie prokurátora o vznesení obžaloby, či rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia),
- ak sa rovnakou vecou už zaoberá súd alebo prokurátor,
- VOP nie je oprávnený poskytovať právne poradenstvo (pomoc s podaním odvolania, dovolania a pod.), pretože to prislúcha advokátom.

ABY VOP PODNET VEDEĽ PRESKÚMAŤ, UVEĎTE V ŇOM:

- ktorý orgán namietate,
- čo v postupe tohto orgánu namietate, spolu s čo najpodrobnejším opisom udalosti, prípade aj s označením svedkov a dôkazov,
- čoho sa domáhate,
- iné orgány, na ktoré ste sa obrátili,
- priložte písomnú dokumentáciu, ak ju máte k dispozícii.

Ak VOP zistí, že v CPZ, ako aj v iných priestoroch je nezákonne držaná osoba, túto skutočnosť bezodkladne oznámi príslušnému prokurátorovi a upovedomí správu takého miesta a dotknutú osobu.

Vaše práva pri zaistení na policajnej stanici

Na Slovensku sú podrobnosti a štandardy podmienok CPZ, za ktorých možno osobu umiestniť a držať v CPZ, upravené v zákone o Policajnom zbore. Následne viac podrobností upravuje v danej oblasti interný predpis Ministerstva vnútra SR o celách policajného zaistenia.

Časový úsek, na ktorý je možné takúto osobu umiestniť do CPZ sa viaže primárne na samotný účel zaistenia.

UMIESTNENIE OSOBY DO CPZ

Do CPZ môžete byť umiestnený len zo zákonných dôvodov. Zároveň musíte byť poučený o vašich právach.

Pri umiestňovaní musí Policajný zbor zohľadňovať, či ste muž alebo žena, dospelý alebo mladistvý. Zároveň Policajný zbor zohľadňuje, či sa spoločne neumiestňujú osoby, u ktorých je možné predpokladať, že sa proti nim bude viesť spoločné trestné konanie, alebo ich trestné činy spolu súvisia.

VYBAVENIE CPZ

CPZ musí byť hygienicky nezávadná a zodpovedať účelu zaistenia. Rozmery úžitkovej plochy CPZ sú stanovené pre jednu umiestnenú osobu minimálne na 5m² a pre dve osoby v CPZ minimálne na 8m² úžitkovej plochy. Okno musí byť zabezpečené vonkajšími oceľovými mrežami s požiadavkou na prísun prirodzeného svetla v cele. Každá CPZ musí obsahovať aj lôžko (pevne spojené s podlahou), stolík (kovový) a sedačku (kovovú).

ODEV

Ak v CPZ nemáte dostatočný odev alebo je odev hygienicky nevyhovujúci, požičia vám vhodný odev útvar Policajného zboru, v ktorom sa nachádzate.

REŽIM V CPZ

O režime v CPZ musíte byť poučený ešte pred tým, ako ste do nej umiestnený. Informácie o uvedenom režime musia byť k dispozícii v každej CPZ na viditeľnom mieste, spravidla v slovenskom, nemeckom a anglickom jazyku. V CPZ musíte mať zabezpečený prístup k pitnej vode a toalete. Ak ste v CPZ umiestnený aj cez noc, musí vám byť umožnený osemhodinový spánok.

STRAVOVANIE V CELE

V CPZ vám musí byť poskytnutá trikrát denne strava podľa miestnych podmienok, v príslušnom čase a v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadnutím na vek, zdravotný stav a náboženské vierovyznanie. Prvýkrát sa strava poskytuje, ak obmedzenie osobnej slobody prekročí šesť hodín. Ak obmedzenie osobnej slobody netrvá dlhšie ako šesť hodín, stravovanie sa zabezpečuje, iba ak si to vyžaduje váš zdravotný stav alebo vek, alebo iná vážna okolnosť, ktorá je policajtovi známa.

Máte právo odmietnuť poskytnutie stravy, o čom policajt musí písaať úradný záznam.

SPRCHOVANIE/HYGIENICKÉ POTREBY

Ak o to požiadate, policajt je povinný Vám umožniť sprchovanie v teplej vode najmenej raz za tri dni. Ženám a mladistvým musí byť sprchovanie umožnené každý druhý deň, tehotným ženám a ženám v čase menštruácie podľa ich potreby.

V CPZ má byť k dispozícii jedno toaletné mydlo, toaletný papier, jeden balík hygienických vložiek, jeden matrac s umývateľným povrchom, plastové vrecia na použitý materiál osobami, ktoré sú umiestnené v CPZ.

VYCHÁDZKY/PRÍSTUP K ČERSTVÉMU VZDUCHU

Ak ste v CPZ dlhšie ako 24 hodín, na požiadanie máte právo na vychádzku v trvaní jednej hodiny denne v priestore útvaru, pri ktorom sa CPZ nachádza.

KONTAKTOVANIE PRÍBUZNÝCH/RODINY

Po zatknutí máte právo požiadať políciu, aby o vašom zatknutí informovala vašich príbuzných alebo inú osobu. Informácie nebudú poskytnuté, ak by to mohlo mať negatívny dopad na vyšetrovanie prípadu. V prípade zadržanej mladistvej osoby budú rodičia, alebo iní zákonní zástupcovia a orgány sociálno-právnej ochrany detí bezodkladne informovaní.

ZDRAVOTNÝ STAV OSOBY, KTORÁ MÁ BYŤ UMIESTNENÁ DO CPZ

V prípade, ak policajt zistí, že osoba, ktorá má byť umiestnená do CPZ, je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, omamných látok, psychotropných látok alebo liekov, je zranená, alebo táto osoba upozorní na svoju závažnú chorobu alebo na zranenie, policajt zariadi jej lekárske vyšetrenie a vyžiada vyjadrenie lekára, či môže byť umiestnená v CPZ.

Vaše práva pri umiestnení do určeného/vyhradeného priestoru na policajnej stanici

Určený/vyhradený priestor je miestnosť, alebo stavebná oddelená časť miestnosti na policajnej stanici, kde vás môže policajt po splnení zákonom stanovených podmienok na určitý čas umiestniť.

KOHO MOŽNO UMIESTNIŤ DO VYHRADENÉHO PRIESTORU?

Policajt vás od určeného priestoru môže umiestniť iba v prípade, ak ste zadržaný, zatknutý, svedok obmedzený na osobnej slobode na príkaz sudcu, prevzatý na vykonanie procesných úkonov z výkonu väzby alebo máte byť do výkonu väzby, prípadne do výkonu trestu odňatia slobody dodaný.